RP 36/2011 rd

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av den mellan republiken Finlands regering och regeringen för Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong ingångna överenskommelsen om inbördes rättshjälp i brottmål samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositonen föreslås det att riksdagen ska godkänna den med regeringen för Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong ingångna överenskommelsen om inbördes rättshjälp i brottmål.

Propositionen innehåller ett lagförslag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen.

Syftet med överenskommelsen är att möjliggöra inbördes rättshjälp i brottmål mellan Finland och den särskilda administrativa regionen Hongkong under de förutsättningar som anges i överenskommelsen. De fördragsslutande parterna ska lämna varandra inbördes rättshjälp i största möjliga utsträckning för undersökning och åtal av sådana brott som faller under den anmodande avtalspartens jurisdiktion och för rättegång i samband med dem. Överenskommelsen innehåller bestämmelser om delgivning av handlingar, om inhämtande av bevismaterial, handlingar, föremål och upptagningar, om tillfällig överföring av personer som tagits i förvar så att de kan höras som vittnen, om genomsökning och beslag och spårande av vinning av brott och om användningen av personuppgifter och andra uppgifter som erhållits vid rättshjälpsförfarandet.

Överenskommelsen träder i kraft 30 dagar efter den dag då de fördragsslutande parterna skriftligen har meddelat varandra att de för egen del har uppfyllt villkoren för ikraftträdandet. Lagen om sättande i kraft av överenskommelsen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av republikens president.

295645

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL ... 1
INNEHÅLL ... 2
ALLMÄN MOTIVERING ... 3
1 INLEDNING ... 3
2 NULÄGE ... 3
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN ... 4
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER ... 5
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN ... 5
DETALJMOTIVERING ... 6
1 INNEHÅLLET I ÖVERENSKOMMELSEN OCH DESS FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND ... 6
2 LAGFÖRSLAG ... 18
3 IKRAFTTRÄDANDE ... 18
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE OCH BEHANDLINGSORDNING ... 18
LAGFÖRSLAG ... 20
Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den överenskommelse om inbördes rättshjälp i brottmål som ingåtts med Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong ... 20
FÖRDRAGSTEXT ... 21

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Propositionen innehåller ett förslag om nationellt godkännande och sättande i kraft av överenskommelsen mellan Finland och Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong om inbördes rättshjälp i brottmål (överenskommelsen). Överenskommelsen ingicks i Helsingfors den 4 oktober 2007.

I propositionen föreslås inga ändringar i den gällande lagstiftningen. Det föreslås att överenskommelsen sätts i kraft genom en s.k. blandad lag. I lagen om sättande i kraft av överenskommelsen föreslås en bestämmelse om villkoren för utlämnande av personuppgifter vid rättshjälpsförfaranden.

2 Nuläge

Den internationella rättshjälpen i straffrättsliga ärenden regleras i Finland både i den nationella lagstiftningen och i internationella avtal. Finland har en allmän lag om rättshjälp. Bestämmelser om internationell rättshjälp finns dessutom också bl.a. i polislagen (493/1995) och tvångsmedelslagen (450/1987). Dessutom är Finland part i flera internationella konventioner och bilaterala avtal som reglerar rättshjälp i straffrättsliga ärenden.

Lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994, nedan lagen om straffrättslig rättshjälp) utgör ett enhetligt regelverk som gäller internationell rättshjälp. På basis av lagen kan de finska myndigheterna lämna utländska myndigheter rättslig hjälp och begära sådan hjälp av dessa. Enligt principen i lagen kan de finska myndigheterna med stöd av lagen lämna utländska myndigheter rättshjälp oberoende av om det finns ett statsfördrag mellan Finland och den stat som har begärt rättslig hjälp. Det är inte heller något villkor för att rättshjälp ska kunna lämnas att den stat som har framställt begäran skulle lämna Finland rättslig hjälp i ett motsvarande fall. De finska myndigheterna kan sålunda i princip enbart med stöd av lagen om straffrättslig rättshjälp lämna och begära rättshjälp av en utländsk myndighet.

Bestämmelserna i lagen om straffrättslig rättshjälp möjliggör en omfattande rättshjälp. Rättshjälpen omfattar bl.a. delgivning av beslut och handlingar, hörande av vittnen, sakkunniga och de berörda parterna, inhämtande av handlingar och bevisföremål, användande av tvångsmedel för att skaffa bevis eller säkra verkställandet av en förverkandepåföljd, vidtagande av åtalsåtgärder, utlämnande av uppgifter ur brottsregister för behandling av ett brottmål samt annan rättshjälp som behövs för behandlingen av ett brottmål.

Till tillämpningsområdet för lagen om straffrättslig rättshjälp hör däremot inte utlämning på grund av brott eller internationellt samarbete vid verkställandet av straff.

Lämnande av rättshjälp förutsätter inte dubbel straffbarhet, dvs. att den gärning på grund av vilken en utländsk myndighet begär rättshjälp är straffbar även enligt finsk lag. Endast om uppfyllandet av begäran om rättshjälp kräver användning av tvångsmedel ska kravet på dubbel straffbarhet vara uppfyllt.

Beslut om verkställande av en framställning om rättshjälp och vägran att lämna rättshjälp fattas av en behörig myndighet. Med stöd av bestämmelserna i lagen om straffrättslig rättshjälp kan förundersökningsmyndigheter, allmänna åklagaren, domstolar samt justitieministeriet vara behörig myndighet.

Lagen om straffrättslig rättshjälp innehåller endast några få bestämmelser om begäran av rättshjälp hos en främmande stat. Detta är i sig naturligt, eftersom det inte är möjligt att i den nationella lagen föreskriva om beslut om rättshjälp som fattas i en främmande stat. Förutsättningarna och förfaringssätten för lämnande av rättshjälp fastställs med stöd av respektive främmande stats nationella lag eller en internationell juridisk förpliktelse som staten är bunden till.

Som ett exempel på bestämmelser om internationell rättshjälp som ingår i andra lagar

kan man nämna 36 § i polislagen, som gör det möjligt att få de uppgifter som behövs för avvärjande eller utredning av brott utan hinder av att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företagshemlighet eller bank- eller försäkringshemlighet. Bestämmelser om undantag från sekretessen vid undersökning av och åtal för brott ingår också i lagstiftningen om banker och finansiella institut, såsom kreditinstitutslagen (1607/1993). Nedan redogörs det närmare för skingringsförbud och kvarstad när en främmande stat har begärt rättshjälp (10/1994) enligt 3 kap. 6 a § i tvångsmedelslagen samt för beslut om beslag när en främmande stat har begärt rättshjälp enligt 4 kap. 15 a § (10/1994).

Även om lagen om straffrättslig rättshjälp är ett enhetligt regelverk gällande rättshjälp, bestäms Finlands internationella skyldigheter gentemot andra stater vid lämnande av rättshjälp samt Finlands rätt att få rättshjälp från andra stater med stöd av internationella överenskommelser. I detta sammanhang är den mest centrala konventionen den europeiska konventionen om inbördes rättshjälp i brottmål (FördrS 30/1981) som ingåtts inom ramen för Europarådet och till vilken 48 stater hade anslutit sig i augusti 2009. Den europeiska konventionen kompletterar den konvention som ingåtts om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater (EGT C 197, 12.7.2000) som har trätt i kraft i fråga om 23 medlemsstater. I lagen om straffrättslig rättshjälp finns en bestämmelse enligt vilken internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden lämnas utan hinder av stadgandena i lagen också enligt vad som särskilt har avtalats eller stadgats om lämnande av rättshjälp. Lagen om straffrättslig rättshjälp och överenskommelserna om rättshjälp tillämpas sålunda parallellt.

Överenskommelsen mellan Finland och den särskilda administrativa regionen Hongkong om inbördes rättshjälp i brottmål är en fortsättning på det avtal om utlämning för brott som ingicks mellan Finland och den särskilda administrativa regionen Hongkong den 20 maj 2005. I det sammanhanget avtalade justitieministrarna om att inleda förhandlingar också om en överenskommelse gällande rättshjälp i brottmål.

Det finns inget aktuellt praktiskt behov av överenskommelsen. Straffrättsligt samarbete mellan Finland och den särskilda administrativa regionen Hongkong har hittills förekommit i mycket liten omfattning.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Målet med propositionen är att möjliggöra lämnande av omfattande rättshjälp mellan myndigheterna i Finland och den särskilda administrativa regionen Hongkong.

Överenskommelen innehåller en förteckning över åtgärder som rättshjälpen omfattar. Rättshjälpen omfattar bl.a. delgivande av handlingar, inhämtande av bevis, föremål och handlingar, verkställande av framställningar om genomsökning och beslag, spårande, stoppande, förverkande och beslagtagande av vinning av brott och hjälpmedel som använts vid brott samt annan rättshjälp i enlighet med syftena med denna överenskommelse som inte strider mot den anmodade partens lagstiftning.

Överenskommelsen innehåller bestämmelser om innehållet i framställningar om rättshjälp, en förteckning med grunder för vägran att lämna rättshjälp, närmare bestämmelser om åtgärder som kan begäras som rättshjälp, villkor för utlämnande av personuppgifter samt bestämmelser om överföring av personer som tagits i förvar så att de kan höras som vittnen och dessa personers immunitet under den tid de är i den främmande staten.

I lagen om sättande i kraft av överenskommelsen föreslås förutom bestämmelser om sättande i kraft en bestämmelse som begränsar användningen av personuppgifter. Enligt bestämmelsen om personuppgifter ska Finlands myndighet, när den lämnar ut personuppgifter till den särskilda administrativa regionen Hongkong, ställa som villkor att uppgifterna endast används för de ändamål som avses i överenskommelsen och att den särskilda administrativa regionen Hongkong vidtar åtgärder enligt sitt rättssystem för att skydda personuppgifterna.

Till övriga delar är fördragsbestämmelserna tillräckligt klara och detaljerade för att kunna tillämpas direkt vid sidan av procedurbestämmelserna i lagen om straffrättslig rättshjälp.

4 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga nämnvärda konsekvenser för myndigheternas verksamhet. Finland och den särskilda administrativa regionen Hongkong har haft relativt lite samarbete i fråga om straffrättslig rättshjälp.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid justitieministeriet. Utlåtande om utkastet till överenskommelse har begärts hos centralkriminalpolisen och justitieministeriets lagberedningsavdelning.

DETALJMOTIVERING

1 Innehållet i överenskommelsen och dess förhållande till lagstiftningen i Finland

Syftet med överenskommelsen är enligt ingressen att förbättra Finlands och den särskilda administrativa regionen Hongkongs brottsbekämpande myndigheters effektivitet vid undersökning, åtal och förebyggande av brott samt beslagtagande av vinning av brott.

Artikel 1. *Rättshjälpens omfattning.* Enligt artikel 1 ska de fördragsslutande parterna lämna varandra rättshjälp i största möjliga utsträckning för undersökning och åtal av sådana brott som faller under den anmodande partens jurisdiktion samt rättegång i samband med dem.

Överenskommelsens tillämpningsområde omfattar lämnande av rättshjälp för behandling av ett eller flera brottmål från förundersökning till rättegång. Överenskommelsen omfattar däremot inte samarbete i verkställningsskedet, såsom verkställandet av utdömda fängelsestraff eller förverkandepåföljder, även om förverkande av vinning av brott nämns som en form av rättshjälp i stycke 2 punkt h i artikeln. Tillämpningsområdet omfattar inte heller ett sådant informationsutbyte eller annat samarbete som inte hänför sig till behandlingen av ett brottmål.

Överenskommelsen innehåller inga bestämmelser om de behöriga myndigheterna. Behörigheten att göra en framställning om rättshjälp till en främmande stat avgörs med stöd av de fördragsslutande parternas nationella bestämmelser om behörighet. Enligt förundersökningslagen (449/1987) är det i Finland i regel polismyndigheten som svarar för förundersökningen, även om förundersökning också kan ankomma på tullverket eller gränsbevakningsväsendet i brottmål som undersöks av dem samt i vissa fall även på den allmänna åklagaren. Då ett brottmål är föremål för åtalsprövning har åklagaren behörighet att göra en framställning om rättshjälp, medan det är domstolen som gör framställningen efter att ärendet blivit anhängigt vid domstol.

Också justitieministeriet och rättsregistercentralen är i vissa fall behöriga myndigheter. Justitieministeriet beslutar t.ex. om förvägrande av rättshjälp i de fall som nämns i 12 § 1 mom. i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden. Enligt momentet lämnas inte rättshjälp om lämnandet av hjälpen kunde kränka Finlands suveränitet eller äventyra Finlands säkerhet eller andra väsentliga intressen. I enlighet med 4 § i samma lag kan en utländsk myndighet sända begäran om rättshjälp direkt till den myndighet som är behörig att uppfylla begäran. En framställning om rättshjälp som gäller utlämnande av uppgifter ur straffregistret för behandling av ett brottmål kan sålunda göras dirket till Rättsregistercentralen.

Stycke 2 i artikeln innehåller en förteckning över de åtgärder som man enligt överenskommelsen kan begära att ska utföras. Rättshjälpen omfattar

a) identifiering och lokalisering av personer,

b) delgivning av handlingar,

c) inhämtande av bevis, föremål och handlingar,

d) verkställande av en framställning om genomsökning och beslag,

e) åtgärder för att vittnen och sakkunniga ska infinna sig personligen för att bli hörda,

f) tillfällig överföring av personer som tagits i förvar så att de kan höras som vittnen,

g) inhämtande av juridiska och officiella upptagningar,

h) spårande, stoppande, förverkande och beslagtagande av vinning av brott och hjälpmedel som använts vid brott,

i) tillhandahållande av information, handlingar och upptagningar,

j) överlåtelse av egendom, inklusive lån av bevismedel,

k) rättshjälp i brottmål som gäller beskattning, tullavgifter, valutakontroll och andra statliga inkomster, och

l) annan rättshjälp i enlighet med syftena med denna överenskommelse som inte strider mot den anmodade partens lagstiftning.

De finländska myndigheterna kan verkställa alla framställningar om rättshjälp som gäller de åtgärder som nämns i förteckningen. Största delen av dem ingår i förteckningen i 1 § 2 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp över de åtgärder som rättshjälpen omfattar. Till de delar en åtgärd som enligt överenskommelsen ingår i rättshjälpen inte ingår i förteckningen i det nämnda momentet, kan verkställandet av framställningen om rättshjälp baseras på 1 § 2 mom. 6 punkten, enligt vilken annan rättshjälp som behövs för behandlingen av straffrättsliga ärenden, information om lagstiftningen och samarbete också hör till internationell rättshjälp.

Det föreskrivs särskilt om sådan tillfällig överföring av frihetsberövade personer som nämns i artikel 1 stycke 2 punkt f, spårande, stoppande, förverkande och beslagtagande av vinning av brott och hjälpmedel vid brott som nämns i punkt h samt överlåtelse av egendom, inklusive lån av bevismedel, som nämns i punkt j.

Enligt 4 § 1 mom. i lagen om tillfälligt överförande av frihetsberövade personer i bevissyfte i brottmål (150/2004) kan en person som är berövad friheten i Finland på framställning av en myndighet i en främmande stat tillfälligt överföras till denna stat, om det är nödvändigt att den frihetsberövade är personligen närvarande där i ett brottmål i annan egenskap än som svarande vid rättegången.

Bestämmelser om beslagtagande av vinning av brott när en främmande stat har begärt rättshjälp finns i 3 kap. 6 a § i tvångsmedelslagen. I 1 mom. i paragrafen föreskrivs det att om någon genom beslut av en utländsk domstol med anledning av ett brott har dömts att förverka ett penningbelopp eller om det med fog kan antas att någon i ett mål som behandlas av en utländsk myndighet med anledning av ett brott kommer att dömas att förverka ett penningbelopp, får hans egendom på begäran av den utländska myndigheten ställas under skingringsförbud eller beläggas med kvarstad.

I 4 kap. 15 a § i tvångsmedelslagen finns bestämmelser om beslagtagande av hjälpmedel vid brott när en främmande stat har begärt rättshjälp. Enligt 1 mom. i paragrafen kan ett föremål tas i beslag, om det genom ett beslut av en utländsk domstol har förklarats förverkat med anledning av ett brott eller om det med fog kan antas att föremålet med anledning av ett brott kommer att förklaras förverkat i ett mål som behandlas av en utländsk myndighet.

I 3 mom. i samma paragraf föreskrivs det att om föremål eller handlingar har tagits i beslag för att användas som bevis i ett brottmål som behandlas av en utländsk myndighet, kan domstolen på begäran av den myndighet som beslutat om beslaget besluta att föremålen eller handlingarna vid behov får överlämnas till den utländska myndighet som framställt begäran. Domstolen kan dock bestämma att ett föremål eller en handling inte behöver återsändas om detta uppenbart är oändamålsenligt.

Om det visar sig att ett föremål som beslagtagits på en främmande stats begäran om rättshjälp har fråntagits någon genom brott, kan beslaget med stöd av 4 kap. 14 § i tvångsmedelslagen (450/1987) på begäran hävas och egendomen återlämnas till sin ägare.

Bestämmelser om hur föremål som anskaffats genom brott återlämnas till ägaren finns också i konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater, vars bestämmelser har satts i kraft genom lag 148/2004 sådana Finland har förbundit sig till dem. Enligt artikel 8.1 i konventionen kan den anmodade medlemsstaten på framställan av den ansökande medlemsstaten och utan att det påverkar rättigheterna för tredje man i god tro ställa olagligt förvärvade föremål till den ansökande statens förfogande med syftet att de ska återställas till den rättmätige ägaren.

Artikel 2. *Centrala myndigheter.* Enligt stycke 1 ska de fördragsslutande parternas centrala myndigheter behandla framställningar om rättshjälp i enlighet med denna överenskommelse.

Enligt stycke 2 är justitieministeriet den centrala myndigheten i Finland, medan justitieministern eller en tjänsteman som ministern på behörigt sätt bemyndigat är den centrala myndigheten i den särskilda administra-

tiva regionen Hongkong. Det är tillåtet att byta central myndighet, men det ska meddelas till den andra fördragsslutande parten.

Enligt stycke 3 ska framställningar om rättshjälp sändas till den fördragsslutande partens centrala myndighet. I brådskande fall är användning av fax tillåten.

Artikel 3. *Övrig rättshjälp.* De fördragsslutande parterna kan också lämna rättshjälp med stöd av andra överenskommelser, arrangemang eller praxis.

Exempel på andra överenskommelser som kan komma i fråga är Förenta Nationernas konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen (FördrS 44/1994), som innehåller bestämmelser om inbördes rättshjälp i brottmål och som båda fördragsslutande parterna har anslutit sig till.

Övriga arrangemang eller praxis kan t.ex. innebära förfrågningar och annat informationsutbyte mellan brottsbekämpande myndigheterna före det egentliga rättshjälpsskedet.

Artikel 4. *Begränsningar som gäller iakttagandet av överenskommelsen.* I stycke 1 i artikeln finns en förteckning över grunder för när man ska vägra att verkställa en framställning om rättshjälp.

Grunderna för förvägrande motsvarar ovillkorliga grunder för förvägrande enligt 12 §, av prövning beroende grunder för förvägrande enligt 13 § samt bestämmelserna om begränsningar i användningen av tvångsmedel enligt 15 § i lagen om straffrättslig rättshjälp.

Den anmodade fördragsslutande parten ska vägra att lämna rättshjälp om

a) samtycke till framställningen om rättshjälp äventyrar Republiken Finlands eller i fråga om den särskilda administrativa regionen Hongkong Folkrepubliken Kinas suveränitet, säkerhet eller allmänna ordning,

b) framställningen om rättshjälp gäller ett brott av politisk natur,

c) framställningen om rättshjälp gäller ett brott som endast bestraffas som militärt brott,

d) det föreligger goda grunder att anta att framställningen om rättshjälp leder till äventyrande av en persons ställning på grund av personens ras, religion, nationalitet eller politiska åsikter,

e) framställningen om rättshjälp hänför sig till åtal för ett brott som personen i fråga redan dömts för eller blivit frikänd från eller blivit benådad från på den anmodade fördragsslutande partens område, eller som personen på grund av den tid som gått inte längre skulle kunna åtalas för om brottet begåtts på den anmodade partens område,

f) parten bedömer att samtycke till framställningen om rättshjälp allvarligt äventyrar dess vitala intressen,

g) det är fråga om framställningar som inbegriper tvångsmedel och de gärningar eller försummelser som misstänks utgöra brott inte skulle ha varit sådana brott där användning av tvångsmedel skulle ha varit tillåten om de hade inträffat inom den anmodande fördragsslutande partens område, eller

h) framställningen om rättshjälp gäller ett brott för vilket dödsstraff föreskrivs i den anmodande partens område.

Grunderna för förvägrande i punkterna a och f i förteckningen motsvarar de grunder som ingår i 12 § 1 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp, enligt vilket rättshjälp inte lämnas om lämnandet av hjälpen kunde kränka Finlands suveränitet eller äventyra Finlands säkerhet eller andra väsentliga intressen.

Bestämmelser om grunderna för förvägrande i punkterna b och c i förteckningen finns i 13 § 1 mom. 1 punkten i lagen om straffrättslig rättshjälp, enligt vilken rättshjälp kan förvägras, om begäran hänför sig till en gärning som ska betraktas som ett politiskt brott eller ett brott som omfattas av den militära strafflagstiftningen.

Grunden för förvägrande i punkt d motsvarar grunden i 12 § 2 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp. Enligt momentet ska rättshjälp inte lämnas om lämnandet av hjälpen strider mot principerna om de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna. I regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagstiftning om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (RP 61/1993 rd) konstateras det att då det gäller principerna om de mänskliga rättigheterna borde man vid tillämpningen av detta stadgande särskilt beakta bestämmelserna i artikel 6 i den europeiska människorättskonventionen och dess krav på lämnande av internationell rättshjälp, både med tanke på det förfarande som begäran föranleder i Finland och

med tanke på det förfarande som i den begärande staten iakttas vid behandlingen av det straffrättsliga ärende för vilket rättshjälpen lämnas. Bestämmelserna i artikel 6 i människorättskonventionen gäller den åklagades rätt till en rättvis rättegång.

Grunden för förvägrande i punkt e motsvarar till sitt innehåll grunderna i 13 § 1 mom. 2 och 5 punkten i lagen om straffrättslig rättshjälp. Enligt 2 punkten kan rättshjälp förvägras om begäran hänför sig till en gärning som inte enligt finsk lag kan åtalas på grund av preskription, benådning eller någon annan motsvarande omständighet. Enligt 5 punkten kan rättshjälp förvägras om begäran hänför sig till en gärning i fråga om vilken det vid en rättegång som anhängiggjorts i Finland eller i en tredje stat har givits ett beslut genom vilket svaranden har dömts till straff eller åtalet har förkastats.

Någon uttrycklig motsvarande grund till grunden för förvägrande i punkt d i förteckningen finns inte i lagen om straffrättslig rättshjälp. Bestämmelsen i 15 § i lagen leder dock i sak till samma slutresultat. I den föreskrivs att om begäran om rättshjälp avser eller dess uppfyllande förutsätter att tvångsmedel enligt tvångsmedelslagen används, får tvångsmedel inte användas om detta inte skulle vara tillåtet enligt finsk lag i ett sådant fall där den gärning till vilken begäran hänför sig har begåtts i Finland under motsvarande omständigheter.

Bestämmelser om grunden för förvägrande i punkt h i förteckningen finns i 7 § 2 mom. i Finlands grundlag, enligt vilka ingen får dömas till döden eller torteras eller utsättas för någon annan behandling som kränker människovärdet. I den särskilda administrativa regionen Hongkong upphävdes dödsstraffet år 1993.

Den särskilda administrativa regionen Hongkong har anslutit sig till flera konventioner om tryggande av de mänskliga rättigheterna. Den viktigaste i detta sammanhang är förmodligen Förenta nationernas konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning från år 1984, som trädde i kraft för den särskilda administrativa regionen Hongkongs del den 26 juni 1987. För Finlands del trädde konventionen i kraft den 29 september 1989 (FördrS 59—60/1989).

Stycke 2 i artikeln preciserar grunden för förvägrande i stycke 1 punkt f. Enligt det kan den anmodade fördragsslutande parten vid bedömningen av sina livsviktiga intressen beakta huruvida lämnande av rättshjälp kan äventyra någons säkerhet eller i alltför hög grad belasta den anmodade partens resurser.

Enligt stycke 3 i artikeln kan den anmodade fördragsslutande parten vägra att lämna rättshjälp om den anmodande parten inte kan iaktta villkor som gäller ett konfidentiellt material eller begränsningar av användningen av det material som överlåtits.

Den ovan nämnda grunden för förvägrande hänför sig till 27 § i lagen om straffrättslig rättshjälp där det bestäms om hemlighållande, tystnadsplikt samt begränsningar i användningen av uppgifter. I 1 mom. i paragrafen föreskrivs det att när en finsk myndighet begär rättshjälp av en utländsk myndighet gäller i fråga om hemlighållande av handlingar och andra upptagningar samt tystnadsplikt och i fråga om parternas och myndigheternas rätt att få del av uppgifterna vad som stadgas i finsk lag. Enligt 2 mom. ska dessutom bestämmelserna i gällande avtal mellan Finland och den främmande staten eller villkoren för den främmande statens rättshjälp iakttas i fråga om hemlighållande, tystnadsplikt, begränsningar i användningen av uppgifterna eller återsändande eller förstörande av överlåtet material.

I stycke 4 föreskrivs det att den anmodade fördragsslutande parten kan skjuta upp rättshjälpen, om lämnande av rättshjälp skulle störa en pågående undersökning eller åtalsåtgärder inom den anmodade partens område.

Stycke 5 i artikeln förpliktigar en fördragsslutande part som har för avsikt att skjuta upp eller vägra lämna rättshjälp att genom sin centrala myndighet utan dröjsmål meddela den anmodande parten orsaken till att den avslår begäran eller skjuter upp rättshjälpen samt att förhandla med den anmodande parten för att avgöra om rättshjälpen kan lämnas på villkor som den anmodade parten anser vara tillräckliga. Om den anmodande parten godkänner rättshjälp på de villkor som avses ovan, ska den iaktta de villkoren.

Artikel 5. *Framställning.* Enligt stycke 1 ska framställningar göras skriftligen.

Enligt stycke 2 ska en framställning om rättshjälp innehålla

a) namnet på den myndighet för vars räkning framställningen görs,

b) en beskrivning av framställningens mål och karaktären av den begärda rättshjälpen,

c) en beskrivning av karaktären av undersökningen, åtalsåtgärderna eller rättegången,

d) ett sammandrag av de fakta och den lagstiftning som hör till ärendet,

e) eventuella krav gällande sekretessen,

f) detaljer om det särskilda förfarande som den anmodande parten önskar att ska iakttas, och

g) detaljer om den tid inom vilken framställningen ska verkställas, samt

h) andra eventuella uppgifter som behövs för att underlätta verkställandet av framställningen.

Bestämmelser om formen för och innehållet i begäran om rättshjälp finns i 7 § i lagen om straffrättslig rättshjälp. Innehållet i stycke 2 i artikeln motsvarar i sak innehållet i paragrafen.

I stycke 3 bestäms det att då Finland är anmodad part ska framställningen och de handlingar som stöder den tillhandahållas på eller översättas till finska, svenska eller engelska. Då däremot den särskilda administrativa regionen Hongkong är anmodad part, ska framställningen och de handlingar som stöder den tillhandahållas på eller översättas till kinesiska eller engelska.

Enligt 9 § i förordningen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (13/1994) kan en utländsk myndighets begäran om rättshjälp och de handlingar som ansluter sig till den eller översättningarna av dessa vara avfattade på norska, danska, engelska, franska eller tyska i stället för finska eller svenska.

Artikel 6. *Verkställande av framställningar.* Enligt stycke 1 ska en framställning verkställas i enlighet med den anmodade fördragsslutande partens lagstiftning och, om den partens lagstiftning inte förbjuder det, i enlighet med de anvisningar som nämnts i framställningen i den mån det är möjligt.

Motsvarande bestämmelser finns i 9 § 1 mom., 11 § 1 mom. samt 15 § 1 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp, där det föreskrivs att begäran om rättshjälp ska uppfyllas med iakttagande av förfarandet enligt finsk lag (9 § 1) men att en en särskild form eller ett särskilt förfarande enligt framställningen också kan iakttas om detta inte strider mot Finlands lagstiftning (11 § 1). Om begäran om rättshjälp emellertid avser eller dess uppfyllande förutsätter att tvångsmedel enligt tvångsmedelslagen (450/1987) används, får tvångsmedel inte användas om detta inte skulle vara tillåtet enligt finsk lag i ett sådant fall där den gärning till vilken begäran hänför sig har begåtts i Finland under motsvarande omständigheter.

Enligt stycke 2 ska den anmodade parten snabbt informera den anmodande parten om alla omständigheter som märkbart kan fördröja verkställandet av en framställning.

Enligt stycke 3 ska den anmodade parten snabbt meddela den anmodande parten om den beslutar att inte alls eller att inte till någon viss del verkställa en framställning samt orsaken till beslutet.

Enligt stycke 4 ska den anmodade parten ska göra sitt bästa för att hålla framställningen och dess innehåll konfidentiella, så långt detta är möjligt för att framställningen ska kunna verkställas.

Artikel 7. *Ombud och kostnader.* I stycke 1 bestäms hur kostnaderna ska fördelas mellan de fördragsslutande parterna. Den anmodade parten ska inom sitt område stå för de sedvanliga kostnader som verkställigheten av en framställning om rättshjälp medför, med undantag för arvoden som betalas till en juridisk rådgivare som anlitats på den anmodande statens begäran, arvoden som betalas till sakkunniga, översättningskostnader samt resekostnader och dagpenning som betalas till personer som reser mellan den anmodande och den anmodade partens område.

Stycke 2 gäller exceptionella och betydande kostnader. Om det vid verkställandet av framställningen framgår att fullgörandet av framställningen medför exceptionella eller betydande kostnader, ska de fördragsslutande parterna förhandla om på vilka villkor verkställandet kan fortsätta.

Enligt 25 § i lagen om straffrättslig rättshjälp uppbärs inte ersättning av en främmande stat för kostnaderna för rättshjälp som

lämnats på begäran av den främmande statens myndighet, om inte annat bestäms genom förordning.

Förordningen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden innehåller inga sådana bestämmelser som avses ovan.

Artikel 8. *Begränsning av användningen.* Enligt stycke 1 kan den anmodade parten förutsätta att de uppgifter eller bevis som lämnats ut ska behandlas konfidentiellt eller att de får avslöjas eller användas endast på de villkor som den anmodade parten ställt.

I stycke 2 bestäms det att den anmodande parten inte får presentera eller avslöja uppgifter eller bevis den fått för något annat ändamål än det som nämnts i framställningen om rättshjälp, om inte den anmodade partens centrala myndighet gett sitt samtycke på förhand.

Utgångspunkten för användningsbegränsningar gällande personuppgifter och andra uppgifter som ska överlämnas eller som har mottagits som rättshjälp anges i stycke 2, enligt vilket den anmodande parten inte får använda mottagna uppgifter för något annat ändamål än det som nämnts i framställningen om rättshjälp, om inte den anmodade partens centrala myndighet gett sitt samtycke på förhand. Av artikel 1 stycke 1 följer att tillåtna ändamål endast kan vara undersökning och åtal av sådana brott som faller under den anmodande partens jurisdiktion samt rättegång i samband med dem. Vid behov kan den anmodade parten enligt artikel 8 stycke 1 förutsätta att uppgifterna ska behandlas konfidentiellt eller att de får avslöjas eller användas endast på de villkor som den anmodade parten ställt.

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Lagstiftningen om skydd för personuppgifter och offentlighet lämpar sig också för uppgifter som erhållits i samband med ett internationellt straffrättsligt rättshjälpsförfarande och som ska överlåtas. I 27 § i lagen om straffrättslig rättshjälp finns en särskild förtydligande bestämmelse om hemlighållande, tystnadsplikt samt begränsningar i användningen av uppgifter. När en finsk myndighet begär rättshjälp av en utländsk myndighet gäller i fråga om hemlighållande av handlingar och andra upptagningar samt tystnadsplikt och i fråga om parternas och myndigheternas rätt att få del av uppgifterna vad som föreskrivs i finsk lag.

På material som erhållits i rättshjälpsförfaranden i straffrättsliga ärenden tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999), lagen om offentlighet vid rättegång (945/1984) samt lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003). Dessutom har Finland år 1981 nationellt satt i kraft konventionen om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter (FördrS 36/1992).

Enligt 27 § 2 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp ska man utöver vad som bestäms i 1 mom. i fråga om hemlighållande, tystnadsplikt, begränsningar i användningen av uppgifterna eller återsändande eller förstörande av överlåtet material iaktta bestämmelserna i gällande avtal mellan Finland och den främmande staten eller villkoren för den främmande statens rättshjälp.

I 5 kap. i personuppgiftslagen finns bestämmelser om översändande av personuppgifter till stater utanför Europeiska unionen. Även om det är fråga om översändande av uppgifter till en sådan stat utanför EU i fråga om vilken de allmänna förutsättningarna för översändande av uppgifter i 22 § inte uppfylls och kommissionen inte i enlighet med artiklarna 3 och 25.6 i personuppgiftsdirektivet 95/46/EG har konstateras att staten i fråga tryggar en tillräcklig dataskyddsnivå, är det möjligt att överföra personuppgifter som överlämnas som rättshjälp i straffrättsliga ärenden med stöd av de grunder för undantag som anges i 23 §. Veterligen har Europeiska kommissionen inte utvärderat nivån på Hongkongs dataskydd med stöd av personuppgiftsdirektivet. Enligt 23 § 1 mom. 5 punkten kan personuppgifter översändas, om översändandet behövs eller krävs i lag för att säkerställa ett viktigt allmänt intresse eller för att uppgöra, framföra, försvara eller avgöra ett rättsligt anspråk. Utlämnande av personuppgifter för de ändamål som anges i artikel 1 stycke 1 kan anses vara tillåtet med stöd av grunderna i 23 § 5 punkten.

Viktig med tanke på skydd av personuppgifter är bestämmelsen i artikel 8 stycke 1 i

överenskommelsen, som tillåter att man ställer villkor för användningen av uppgifter som lämnats ut som rättshjälp. För att bestämmelserna om datasekretess ska vara tillräckligt precisa, föreslås det att man tar in en bestämmelse i lagen om sättande i kraft av överenskommelsen, enligt vilken den myndighet som verkställer framställningen om rättshjälp i fråga om utlämnande av personuppgifter ska förutsätta att den särskilda administrativa regionen Hongkong använder personuppgifterna för de ändamål som är tillåtna enligt artikel 1 stycke 1 och vidtar åtgärder i enlighet med sitt rättssystem för att skydda personuppgifterna.

Artikel 9. *Inhämtande av bevismaterial, handlingar, föremål och upptagningar.* Enligt stycke 1 ska den anmodade parten sörja för att bevismaterial inhämtas, då inhämtande av bevismaterial begärs för undersökning av ett brottmål, åtalsåtgärder eller rättegång inom den anmodande partens område.

I stycke 2 preciseras bevismaterialet på så sätt att inhämtandet och utlämnandet också omfattar framläggande av handlingar, föremål och upptagningar.

I stycke 3 bestäms det att den anmodande parten i fråga om framställningar som avses i artikeln ska specificera de frågor som ska ställas till vittnena eller det ärende som de ska höras i.

Stycke 4 behandlar rätten att vara närvarande då en framställning om rättshjälp verkställs. Då bevismaterial inhämtas med anledning av en sådan framställning om rättshjälp som avses i denna artikel, kan den person som undersökningen, åtalsåtgärderna eller rättegången hänför sig till, den person som ska höras och den anmodande partens representanter antingen vara personligen närvarande eller juridiskt representerade i enlighet med den anmodade partens lagstiftning.

Enligt 20 § 1 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp ska bevisupptagningen eller hörandet skötas av allmän underrätt, om en rättegång som gäller brottet är anhängig vid den utländska domstol som framställt begäran eller om bevisupptagningen eller hörandet av parterna enligt begäran ska ske vid domstol. I 2 mom. föreskrivs det att allmänna åklagaren ska vara närvarande då ärendet behandlas, om domstolen anser det vara nödvändigt att han är närvarande. Vid förfarandet ska i övrigt i tillämpliga delar iakttas vad som föreskrivs om rättegång i brottmål.

I 21 § i lagen om straffrättslig rättshjälp föreskrivs det att den behöriga förundersökningsmyndigheten i andra fall än de som nämns i 20 § ska sörja för att bevis och andra utredningar inhämtas och för att parter och andra personer blir hörda. Vid förfarandet ska i övrigt i tillämpliga delar iakttas vad som bestäms om förundersökning med anledning av brott.

Enligt stycke 5 i artikeln kan en person som på basis av framställningen ska vittna inom den anmodade partens område vägra att vittna om

a) den anmodade partens lagstiftning tillåter att ett vittne vägrar att vittna i liknande förhållanden i en rättegång som inletts inom den anmodade partens område, eller

b) den anmodande partens lagstiftning tillåter att vittnet vägrar att vittna vid en sådan här rättegång inom den anmodande partens område.

En bestämmelse med motsvarande innehåll finns i 22 § i lagen om straffrättslig rättshjälp. Enligt paragrafen har den som på grund av en utländsk myndighets begäran om rättshjälp hörs vid en finsk domstol i egenskap av vittne eller sakkunnig eller infinner sig för att höras vid förundersökning rätt att vägra att vittna eller yttra sig, om han har rätt eller skyldighet därtill enligt finsk lag eller enligt lagen i den stat som framställt begäran.

I stycke 6 i artikeln bestäms det att om någon hävdar att det föreligger rätt att vägra vittna med stöd av den anmodande partens lagstiftning, ska den anmodade parten i detta hänseende förlita sig på de bevis som den anmodande partens centrala myndighet gett.

I 22 § i lagen om straffrättslig rättshjälp föreskrivs det att den främmande statens lag beaktas, om rätten eller skyldigheten att vägra vittna har konstaterats i den främmande statens begäran om rättshjälp eller om den utländska myndighet som framställt begäran bekräftar detta på begäran av den finska domstolen eller förundersökningsmyndigheten eller om domstolen eller förundersökningsmyndigheten annars känner till grunden för vägran.

Artikel 10. *Inhämtande av utsagor av personer.* Då det begärs att utsagor ska inhämtas av en person för undersökning av ett brottmål, åtalsåtgärder eller rättegång inom den anmodande partens område, ska den anmodade parten försöka inhämta en sådan utsaga.

Artikel 11. *Lokalisering eller identifiering av personer.* Den anmodade parten ska på basis av en framställning om rättshjälp försöka lokalisera eller identifiera den person som specificeras i framställningen.

Artikel 12. *Delgivning av handlingar.* I stycke 1 bestäms det att den anmodade parten ska delge alla handlingar som översänts till den för delgivning.

Enligt stycke 2 ska delgivningen ske genom att handlingen tillställs den person som ska delges. Om det uttryckligen begärs, ska den anmodade parten genomföra delgivningen på det sätt som föreskrivs i fråga om delgivning av motsvarande handlingar i partens lagstiftning eller på ett sätt som specificeras i framställningen förutsatt att sättet inte strider mot den anmodade partens lagstiftning.

En i sak motsvarande bestämmelse finns i 17 § 1 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp. Enligt den verkställs delgivning av en handling med iakttagande av det förfarande som enligt finsk lag ska iakttas vid delgivning av motsvarande handling eller med iakttagande av ett i begäran angivet särskilt förfarande, om inte detta kan anses strida mot de grundläggande rättsprinciperna i Finland.

I stycke 3 i artikeln förutsätts det att den anmodande parten ska sända en sådan framställning om delgivning av en handling som kräver svar eller ankomst till den anmodande partens område inom en skälig tid före den tidsfrist som ställts för svaret eller ankomsten.

Enligt 18 § i lagen om straffrättslig rättshjälp kan delgivning av stämning eller kallelse förvägras, om kallelsen och till den eventuellt fogade andra handlingar som ska delges inte har sänts till den finska myndighet som har mottagit begäran i så god tid att den inkallade har haft skälig tid att infinna sig för att höras.

Enligt stycke 4 i artikeln ska en framställning om delgivning av en handling som hänför sig till ankomst till den anmodande partens område innehålla sådana uppgifter som den anmodande partens centrala myndighet rimligen kan ge om gällande häktningsorder eller andra rättsliga bestämmelser som gäller den person som är föremål för delgivningen.

Enligt stycke 5 ska den anmodade parten i enlighet med sin egen lagstiftning sända tillbaka ett bevis på delgivningen på det sätt som den anmodande parten kräver.

I 17 § 1 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp föreskrivs det att ett intyg ska utfärdas över delgivningen av handlingen av vilket framgår när, var och hur delgivningen har skett, vem handlingen har delgivits och till vem den har lämnats.

I 8 § i förordningen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden ska bl.a. meddelanden som ansluter sig till uppfyllandet av begäran sändas till den utländska myndighet som har framfört begäran på samma sätt som begäran har framförts, om det inte har begärts eller uppenbarligen förutsatts att något annat förfarande ska tillämpas eller annorlunda föreskrivits eller annat har överenskommits.

I stycke 6 i artikeln bestäms det att en person som inte iakttar det förfarande som han eller hon delgivits inte kan straffas och man inte kan rikta tvångsmedel mot honom eller henne enligt den anmodande eller den anmodade partens lagstiftning, om inte personen senare frivilligt anländer till den anmodande partens område och där på nytt blir stämd på behörigt sätt.

Enligt 15 § 3 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp föreskrivs det att om begäran om rättshjälp avser att en person som är misstänkt för ett brott eller som är svarande i ett brottmål som är anhängigt utomlands ska höras vid förundersökning eller domstol enligt begäran om rättshjälp, får den som ska höras inte anhållas, häktas eller meddelas reseförbud.

I 4 mom. föreskrivs det att om begäran om rättshjälp innehåller en kallelse att infinna sig för att höras inför en utländsk myndighet, får en finsk myndighet inte ålägga den som kallats för att höras att hörsamma kallelsen eller mot denne använda tvångsmedel på grund av att kallelsen inte hörsammats.

Artikel 13. *Allmänt tillgängliga och officiella handlingar.* Enligt stycke 1 ska den anmodade parten i enlighet med sin egen lag-

stiftning överlämna kopior av handlingar som är allmänt tillgängliga.

Enligt stycke 2 kan den anmodade parten överlämna kopior av handlingar, upptagningar eller uppgifter som är i myndigheternas besittning men som inte är allmänt tillgängliga i samma omfattning och på samma villkor som sådana här handlingar, upptagningar och uppgifter skulle vara tillgängliga för dess egna brottsbekämpande myndigheter och rättsliga myndigheter.

Artikel 14. *Bekräftande och bestyrkande av handlingar.* I artikeln konstateras det att handlingar, protokoll, upptagningar, utsagor eller annat material som överlämnas till den anmodande parten ska bekräftas eller bestyrkas endast om den anmodande parten begär det. Materialet ska bekräftas eller bestyrkas av konsulära eller diplomatiska myndigheter endast om den anmodande partens lagstiftning uttryckligen kräver det.

Artikel 15. *Överföring av personer som tagits i förvar.* I stycke 1 bestäms det att en person som tagits i förvar och befinner sig på den anmodade partens område ska överföras till den anmodande partens område för att höras som vittne förutsatt att både den anmodade parten och personen i fråga ger sitt samtycke till det. Det förutsätts dessutom att den anmodande parten har garanterat att personen hålls i förvar och senare sänds tillbaka till den anmodade partens område.

Den beskrivna bestämmelsen i överenskommelsen stämmer överens med Finlands lagstiftning. Enligt 4 § 1 mom. i lagen om tillfälligt överförande av frihetsberövade personer i bevissyfte i brottmål kan en person som är berövad friheten i Finland på framställning av en myndighet i en främmande stat tillfälligt överföras till denna stat, om det är nödvändigt att den frihetsberövade är personligen närvarande där i ett brottmål i annan egenskap än som svarande vid rättegången.

Enligt 7 § 1 mom. i samma lag får en finsk medborgare inte överföras enligt 4 § utan att han eller hon har gett sitt samtycke till förfarandet. Också för överföring av någon annan än en finsk medborgare till en annan stat än en medlemsstat i Europeiska unionen krävs enligt 7 § 2 mom. i lagen samtycke av den berörda personen. Enligt 8 § 1 mom. ska man i en överenskommelse med en främmande stat om att tillfälligt överföra en person ange den tidpunkt när personen senast ska återföras.

I stycke 2 i artikeln konstateras det att ett vittne får vägra att avge vittnesmål om det skulle ha varit tillåtet att vägra antingen enligt den anmodande eller den anmodade partens lagstiftning.

I fråga om detta gäller det som konstaterats i samband med artikel 9 stycke 5 om ett vittnes rätt att vägra att vittna.

I stycke 3 i artikeln bestäms det att om fängelsestraffet för en person som överförts i enlighet med denna artikel fullgörs medan personen befinner sig på den anmodande partens område, ska den anmodade parten informera den anmodande parten om detta. Den anmodande parten ska då se till att personen friges.

Artikel 16. *Överföring av andra personer.* I stycke 1 föreskrivs det att om den anmodande parten anser att det är nödvändigt att ett vittne eller en sakkunnig är personligen närvarande, ska parten meddela det till den anmodade parten. Den anmodade parten ska uppmana vittnet eller den sakkunniga att infinna sig och meddela den anmodande parten svaret.

Den engelska rubriken till artikel 16 ”Transfer of other persons” betyder i detta sammanhang snarare att övriga personer förflyttar sig än att de förflyttas. I stycke 1 är det enbart fråga om att den anmodade parten uppmanar vittnet eller den sakkunniga att personligen infinna sig för att bli hörd på den anmodande partens område.

I stycke 2 konstateras det att ett vittne eller en sakkunnig får vägra att avge vittnesmål om han eller hon skulle ha haft rätt att vägra enligt någondera partens lagstiftning.

Enligt stycke 3 ska den anmodande parten, då den gör en framställning enligt denna artikel, meddela de beräknade beloppen för kostnader som ska betalas, inklusive kostnader för resor och logi.

Artikel 17. *Immunitet.* Artikeln innehåller bestämmelser om rättslig immunitet. Enligt stycke 1 får en person som samtycker till att ge bistånd i enlighet med artikel 15 eller 16 inte

a) åtalas eller häktas eller hans eller hennes frihet begränsas inom den anmodande par-

tens område på grund av något brott som ägt rum före personens avresa från den anmodade partens område, eller

b) påföras civilrättsligt ansvar om detta inte skulle kunna ske om personen inte var på den anmodande partens område.

Enligt 1 § 1 mom. i lagen om immunitet i vissa fall för personer som deltar i rättegång och förundersökning (11/1994, lagen om immunitet) får den som på kallelse av en finsk myndighet eller med uttryckligt samtycke av en finsk myndighet kommer till Finland från en annan stat för att höras som vittne eller sakkunnig vid en rättegång eller vid förundersökning under den tid som han av denna anledning vistas i Finland inte åtalas, häktas eller straffas och hans frihet får inte heller på något annat sätt begränsas med anledning av ett brott eller något annat beteende som inträffat före avresan från den stat från vilken han kallats.

Med stöd av 2 mom. i samma paragraf åtnjuts motsvarande immunitet också av den som är målsägande i ett brottmål eller part i något annat ärende eller mål än ett brottmål och som enligt beslut av en finsk domstol eller på kallelse av en finsk förundersökningsmyndighet kommer till Finland från en annan stat för att höras personligen, samt andra som på kallelse av eller med uttryckligt samtycke av en finsk myndighet kommer till Finland för att på något annat sätt bidra till sakens utredning.

I 2 § i lagen finns bestämmelser om den rättsliga immuniteten för den som ska svara inför domstol eller är misstänkt för brott. Bestämmelsen har samma innehåll som 1 § 1 mom.

Den rättsliga immunitet som avses i lagen om immunitet omfattar i princip endast straffprocessuella åtgärder. I 5 § i den nämnda lagen har immuniteten dock utvidgats att gälla även andra åtgärder än straffprocessuella. Enligt paragrafen gäller vad som särskilt stadgas eller avtalas, om en hitrest persons immunitet enligt någon annan lag eller ett avtal med en främmande stat är mera omfattande än enligt denna lag.

Enligt stycke 2 gäller inte immuniteten om en person som är fri att ge sig iväg inte har avlägsnat sig från den anmodande partens område inom 15 dagar från det att personen har meddelats att hans eller hennes närvaro inte längre behövs eller om personen, efter att ha avlägsnat sig, har återvänt till den anmodande partens område.

Enligt 4 § i lagen om immunitet upphör immuniteten efter att den som avses i 1 eller 2 § i femton dagar har haft möjlighet att avlägsna sig från landet, räknat från den dag då han underrättades om att hans närvaro inte längre är nödvändig.

I stycke 3 i artikeln föreskrivs det att en person som samtycker till att vittna i enlighet med artikel 15 eller 16 inte får åklagas på grund av hans eller hennes vittnesmål, förutom för osann utsaga.

Om den ovan avsedda personens uttalande kan leda till att han eller hon blir åklagad för en gärning som gjorts före avfärden från den anmodade partens område, hindrar artikel 15.1 a att åtal väcks. Om gärningen infaller efter avfärden finns det enligt huvudregeln inget hinder för att personen åtalas. I avtalet har personens rättsliga immunitet dock utvidgats så att den även omfattar sådana situationer, med undantag för osann utsaga.

Enligt stycke 4 i artikeln är en person som samtycker till att ge bistånd i enlighet med artikel 15 eller 16 inte skyldig att ge bistånd vid någon annan rättegång än den som framställningen gäller.

I 3 § i lagen om immunitet föreskrivs det att en person som åtnjuter rättslig immunitet inte utan sitt samtycke får höras i något annat mål eller ärende än det som nämns i kallelsen.

Enligt stycke 5 får en person som inte går med på att ge bistånd i enlighet med artikel 15 eller 16 inte av denna anledning utsättas för hot om straff eller tvångsmedel i domstol på den anmodande eller den anmodade partens område.

Artikel 18. *Genomsökning och beslag.* I stycke 1 föreskrivs det att den anmodade parten, om dess lagstiftning tillåter, ska verkställa sådana framställningar om genomsökning, beslag och översändande av vilket material som helst till den anmodande parten som hänför sig till undersökning av ett brottmål, åtalsåtgärder eller rättegång.

Med stöd av 3 kap. 23 § 1 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp kan man på grundval av en begäran om rättshjälp som har fram-

ställts av en utländsk myndighet för inhämtande av bevis verkställa bl.a. husrannsakan och beslag. Användningen av tvångsmedel begränsas dock i 15 § 1 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp på så sätt att om begäran om rättshjälp avser eller användning av den förutsätter att tvångsmedel enligt tvångsmedelslagen används, får tvångsmedel inte användas om detta inte skulle vara tillåtet enligt finsk lag i ett sådant fall där den gärning till vilken begäran hänför sig har begåtts i Finland under motsvarande omständigheter.

Kapitel 5 i tvångsmedelslagen innehåller bestämmelser om husrannsakan. I 1 § 1 mom. (646/2003) föreskrivs det att om det finns skäl att misstänka att ett brott har begåtts för vilket det föreskrivna strängaste straffet är minst sex månaders fängelse eller om omständigheter som anknyter till utdömande av samfundsbot utreds, får husrannsakan företas i sådana byggnader, rum eller slutna kommunikationsmedel eller på sådana slutna förvaringsställen som är i den persons besittning som det är skäl att misstänka för brott, för att söka efter föremål eller egendom som ska tas i beslag eller som ska ställas under tillfälligt skingringsförbud eller beläggas med tillfällig kvarstad, eller annars för att utröna omständigheter som kan ha betydelse för utredning av brottet.

På en plats som inte är i den persons besittning som det är skäl att misstänka för brott får husrannsakan med stöd av 1 § 2 mom. företas endast om brottet har begåtts eller den misstänkte har gripits där eller om det annars på synnerligen giltiga skäl kan antas att föremål eller egendom som ska tas i beslag eller som ska ställas under tillfälligt skingringsförbud eller beläggas med tillfällig kvarstad kan påträffas eller annan utredning om brottet kan fås genom husrannsakan.

Enligt 1 § 3 mom. i kapitlet får husrannsakan företas i det syfte som nämns i 1 mom. på en plats som är tillgänglig för allmänheten eller som brukar vara tillhåll för brottslingar eller där sådan egendom som eftersöks brukar köpas upp eller tas emot som pant, oberoende av det straff som föreskrivs för brottet.

Dessutom får man med stöd av 8 § på en annan plats än en sådan som avses i 1 § 1 mom., trots att platsen inte är tillgänglig för allmänheten och oberoende av det straff som föreskrivs för brottet, företa rannsakan i syfte att söka efter föremål eller egendom som ska tas i beslag eller som ska ställas under tillfälligt skingringsförbud eller beläggas med tillfällig kvarstad, eller annars för att utröna omständigheter som kan ha betydelse för utredning av brottet.

Bestämmelser om beslag när en främmande stat har begärt rättshjälp finns i 4 kap. i tvångsmedelslagen. Enligt 15 a § 1 mom. kan föremål eller handlingar på begäran av en utländsk myndighet tas i beslag, om de kan utgöra bevis i ett brottmål som behandlas av den utländska myndigheten eller om de har avhänts någon genom brott. Ett föremål kan tas i beslag, om det genom ett beslut av en utländsk domstol har förklarats förverkat med anledning av ett brott eller om det med fog kan antas att föremålet med anledning av ett brott kommer att förklaras förverkat i ett mål som behandlas av en utländsk myndighet.

I 3 mom. i samma paragraf föreskrivs det att om föremål eller handlingar har tagits i beslag för att användas som bevis i ett brottmål som behandlas av en utländsk myndighet, kan domstolen på begäran av den myndighet som beslutat om beslaget besluta att föremålen eller handlingarna vid behov får överlämnas till den utländska myndighet som framställt begäran, varvid denna ska åläggas att återsända föremålen eller handlingarna när de inte längre behövs som bevis i målet. Domstolen kan dock bestämma att ett föremål eller en handling inte behöver återsändas om detta uppenbart är oändamålsenligt.

Om det visar sig att ett föremål som beslagtagits på en främmande stats begäran om rättshjälp har fråntagits någon genom brott, kan beslaget med stöd av 4 kap. 14 § i tvångsmedelslagen (450/1987) på begäran hävas och egendomen återlämnas till sin ägare t.ex. med stöd av 1 kap. 1 § 2 mom. 6 punkten i lagen om straffrättslig rättshjälp. Den nämnda 6 punkten gäller annan rättshjälp som behövs för behandlingen av straffrättsliga ärenden än de åtgärder som räknas upp i 1 § 2 mom. 1—5 punkterna.

Bestämmelser om hur föremål som anskaffats genom brott återlämnas till ägaren finns också i konventionen om ömsesidig rättslig

hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater, vars bestämmelser har satts i kraft genom lag 148/2004 sådana Finland har förbundit sig till dem. Enligt artikel 8.1 i konventionen kan den anmodade medlemsstaten på framställan av den ansökande medlemsstaten och utan att det påverkar rättigheterna för tredje man i god tro ställa olagligt förvärvade föremål till den ansökande statens förfogande med syftet att de ska återställas till den rättmätige ägaren.

Enligt stycke 2 i artikeln ska den anmodade parten ge den anmodande parten de uppgifter denna eventuellt begärt i fråga om resultatet av genomsökning, platsen för och omständigheterna vid beslag samt om uppbevarandet av beslagtagen egendom.

Enligt stycke 3 ska den anmodande parten iaktta alla villkor som den anmodade parten ställt i fråga om beslagtagen egendom som överlåts till den anmodande parten.

När en finsk myndighet begär rättshjälp ska den enligt 4 kap. 27 § 2 mom. i lagen om straffrättslig rättshjälp i fråga om hemlighållande, tystnadsplikt, begränsningar i användningen av uppgifterna eller återsändande eller förstörande av överlåtet material iaktta bestämmelserna i gällande avtal mellan Finland och den främmande staten eller villkoren för den främmande statens rättshjälp.

Artikel 19. *Vinning av brott.* Enligt stycke 1 i artikeln ska den anmodade parten på begäran försöka fastställa om vinning av ett brott i strid med den anmodande partens lagstiftning finns på den anmodade partens område och underrätta den anmodande parten om resultatet. Då framställningen görs ska den anmodande parten meddela på vilka grunder den tror att vinning av brottet finns på den anmodade partens område.

I stycke 2 föreskrivs det att då den misstänkta vinningen av brott påträffas, ska den anmodade parten vidta sådana åtgärder som dess lagstiftning tillåter för att förhindra handel med eller flytt eller förstöring av den misstänkta vinningen av brott innan den anmodande partens domstol slutgiltigt har fattat beslut om den.

Enligt stycke 3 ska en framställning som görs för att säkerställa beslagtagandet av vinningen av ett brott verkställas i enlighet med den anmodade partens lagstiftning. Framställningen kan omfatta verkställande av ett förordnande av den anmodande partens domstol och inledande av rättegång eller bistånd där i anslutning till den vinning av brott som avses i framställningen.

Som exempel på de åtgärder som krävs i stycke 2 och 3 kan man nämna beslagtagande av föremål eller handlingar på avtalspartens begäran med stöd av 4 kap. 15 a § i tvångsmedelslagen eller, om det är fråga om penningbelopp, ställande av egendom under skingringsförbud eller beläggande med kvarstad i enlighet med 3 kap. 6 a § i tvångsmedelslagen. I 6 a § föreskrivs det att om någon genom beslut av en utländsk domstol med anledning av ett brott har dömts att förverka ett penningbelopp eller om det med fog kan antas att någon i ett mål som behandlas av en utländsk myndighet med anledning av ett brott kommer att dömas att förverka ett penningbelopp, får hans egendom på begäran av den utländska myndigheten ställas under skingringsförbud eller beläggas med kvarstad.

Bestämmelserna i artikel 19 i överenskommelsen gäller inte verkställande av utdömd förverkandepåföljd som sker på avtalspartens begäran, utan endast det spårande av vinning av brott som sker före det samt vid behov vidtagande av säkerhetsåtgärder. Inte heller enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om straffrättslig rättshjälp omfattar lagens tillämpningsområde internationellt samarbete vid verkställandet av förverkandepåföljd. En finsk myndighet kan dock ge sådan rättshjälp på en främmande stats begäran med stöd av lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987) också utan att det finns någon internationell juridisk förpliktelse.

Enligt stycke 4 i arktikeln blir vinning av brott som beslagtagits i enlighet med denna överenskommelse kvar hos den anmodade parten, om inte parterna kommer överens om något annat.

Enligt stycke 5 omfattar vinning av brott

a) egendom som motsvarar värdet på den egendom eller annan vinning som erhållits genom brott,

b) egendom som erhållits genom brott eller som direkt eller indirekt omvandlats till pengar samt

c) egendom som har använts eller varit avsedd att användas i samband med brott eller värdet på sådan egendom.

Bestämmelser om påföljder för förverkande av vinning av brott finns i 10 kap. i strafflagen (875/2001). Definitionen av vinning av brott enligt överenskommelsen består främst av exempel, eftersom det är den anmodade partens lagstiftning som tillämpas på vinning av brott och säkerhetsåtgärder i samband med den.

Artikel 20. *Tvistlösning.* Enligt artikeln ska alla tvister gällande tolkningen, tillämpningen eller verkställandet av denna överenskommelse lösas på diplomatisk väg, om inte de centrala myndigheterna sinsemellan kan komma överens i frågan.

Artikel 21. *Ikraftträdande och uppsägning av överenskommelsen.* Enligt 1 punkten i artikeln träder överenskommelsen i kraft 30 dagar efter den dag då de fördragsslutande parterna skriftligen har meddelat varandra att de för egen del har uppfyllt villkoren för ikraftträdandet.

Enligt 2 punkten ska överenskommelsen tillämpas på brott som begåtts både före och efter ikraftträdandet.

Enligt 3 punkten kan vardera fördragsslutande parten när som helst säga upp överenskommelsen genom ett meddelande till den andra parten. Tillämpningen av överenskommelsen avbryts då den andra parten har mottagit meddelandet. Framställningar om rättshjälp som har tagits emot innan överenskommelsen upphörde att gälla ska dock behandlas i enlighet med bestämmelserna i överenskommelsen som om överenskommelsen fortfarande var i kraft.

2 Lagförslag

1 §. Paragrafen innehåller en bestämmelse i en s.k. blandad lag, enligt vilken de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den mellan Finlands regering och regeringen för Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong ingångna överenskommelsen om inbördes rättshjälp i brottmål gäller sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §. Bestämmelser om ikraftträdandet av lagen utfärdas genom förordning av republikens president. Lagen avses träda i kraft vid samma tidpunkt som överenskommelsen.

3 Ikraftträdande

Överenskommelsen träder i kraft 30 dagar efter den dag då de fördragsslutande parterna skriftligen har meddelat varandra att de för egen del har uppfyllt villkoren för ikraftträdandet. Lagförslaget i propositionen föreslås träda i kraft samtidigt som överenskommelsen vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av republikens president.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande bl.a. för fördrag och internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt riksdagens grundlagsutskotts tolkningspraxis avser denna grundlagsfästa godkännandejurisdiktion hos riksdagen alla de bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen, oavsett om bestämmelsen strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland.

I enlighet med det som nämnts ovan finns det flera bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Centrala element i överenskommelsen är de fördragsbestämmelser som innehåller materiella bestämmelser. Sådana är artiklarna 1 och 3—19 i överenskommelsen.

Av betydelse med tanke på behandlingsordningen är de fördragsbestämmelser som gäller begränsning av användningen och överföring av personer som tagits i förvar.

Användningen av de uppgifter som erhållits vid förfarandet för rättslig hjälp har betydelse med tanke på integritetsskyddet. Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Det väsentliga innehållet i begränsningarna av integritetsskyddet, liksom även för de övriga grundläggande fri- och rättigheterna, ska anges i lag. Begränsningarna ska vara klart avgränsade och exakt definierade samt iaktta proportionalitetsprincipen och vara nödvändiga för att uppnå ett god-

tagbart syfte. Vid begränsningen av de grundläggande fri- och rättigheterna ska man se till att det finns tillräckliga rättskyddsmekanismer.

Eftersom överenskommelsen föreslås bli satt ikraft genom lag motsvarar bestämmelserna i artikel 8 om begränsningen av användningen i och för sig kravet i 10 § 1 mom. i grundlagen om reglering på lagnivå av skyddet för uppgifter.

Viktig med tanke på skydd av personuppgifter är också bestämmelsen i artikel 8 stycke 1 i överenskommelsen, som tillåter att man ställer villkor för användningen av uppgifter som lämnats ut i rättshjälpsförfarandet. I enlighet med vad som anförts i detaljmotiveringnen föreslås det att det i lagen om ikraftträdande tas in en bestämmelse enligt vilken Finland vid överlämnande av personuppgifter som avses i personuppgiftslagen till den särskilda administrativa regionen Hongkong ska ställa som villkor både att uppgifterna endast får användas för sådana ändamål som godkänns i överenskommelsen och att den särskilda administrativa regionen Hongkong vidtar behöriga åtgärder enligt sitt rättssystem för att skydda personuppgifterna. På det sättet uppfyller bestämmelserna också grundlagens övriga krav på lagstiftning som innebär en begränsning av privatlivet.

Enligt 9 § 3 mom. i grundlagen får inte finska medborgare mot sin vilja föras till ett annat land. Enligt propositionen krävs alltid personens samtycke för tillfällig överföring av en finländsk medborgare eller en medborgare i en främmande stat. Därför strider bestämmelsen i överenskommelsen inte mot 9 § 3 mom. i grundlagen.

Överenskommelsen innehåller inga bestämmelser som berör grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen. Överenskommelsen kan enligt regeringens uppfattning godkännas med enkel majoritet och förslaget till lag om ikraftsättande av den kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av det som anförs ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås att

Riksdagen godkänner den i Helsingfors den 4 oktober 2007 ingångna överenskommelsen mellan Finland och Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong om inbördes rättshjälp i brottmål.

Eftersom överenskommelsen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den överenskommelse om inbördes rättshjälp i brottmål som ingåtts med Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Helsingfors den 4 oktober 2007 mellan republiken Finlands regering och regeringen för Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong ingångna överenskommelsen om inbördes rättshjälp i brottmål gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

När en myndighet i Finland fattar beslut om att lämna rättshjälp ska den ställa som villkor för utlämnandet av sådana uppgifter enligt personuppgiftslagen (523/1999) som erhållits vid verkställigheten av en framställning om rättshjälp att den anmodande staten använder uppgifterna endast för de ändamål som anges i överenskommelsen. Som villkor ska dessutom ställas att den anmodande staten vidtar behöriga åtgärder enligt sitt rättssystem för att skydda personuppgifterna.

3 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 30 september 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Anna-Maja Henriksson*

Fördragstext

ÖVERENSKOMMELSE MELLAN REPUBLIKEN FINLANDS REGERING OCH REGERINGEN FÖR FOLKREPUBLIKEN KINAS SÄRSKILDA ADMINISTRATIVA REGION HONGKONG OM INBÖRDES RÄTTSHJÄLP I BROTTSMÅL

Republiken Finlands regering och regeringen för Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong (”den särskilda administrativa regionen Hongkong”), vilken bemyndigats av Folkrepubliken Kinas centrala folkregering att ingå denna överenskommelse,

vilka önskar att förbättra effektiviteten hos de båda fördragsslutande parternas brottsbekämpande myndigheter vid undersökning, åtal och förebyggande av brott samt beslagtagande av vinning av brott,

har kommit överens om följande:

Artikel 1

Rättshjälpens omfattning

1. De fördragsslutande parterna ska i enlighet med bestämmelserna i denna överenskommelse lämna varandra inbördes rättshjälp i största möjliga utsträckning för undersökning av och åtal för sådana brott som faller under den anmodande partens jurisdiktion samt rättegång i samband med dem.

2. Rättshjälpen omfattar

a) identifiering och lokalisering av personer,

b) delgivning av handlingar,

c) inhämtande av bevis, föremål och handlingar,

d) verkställande av framställningar om genomsökning och beslag,

e) åtgärder för att vittnen och sakkunniga ska infinna sig personligen för att bli hörda,

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE GOVERNMENT OF THE HONG KONG SPECIAL ADMINISTRATIVE REGION OF THE PEOPLE’S REPUBLIC OF CHINA CONCERNING MUTUAL LEGAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Hong Kong Special Administrative Region of the People’s Republic of China (“Hong Kong Special Administrative Region”) having been duly authorised by the Central People’s Government of the People’s Republic of China to conclude this Agreement,

Desiring to improve the effectiveness of law enforcement of both Parties in the investigation, prosecution and prevention of crime and the confiscation of criminal proceeds;

Have agreed as follows:

Article 1

Scope of assistance

(1) The Parties shall provide, in accordance with the provisions of this Agreement, the widest measure of mutual legal assistance in the investigation and prosecution of criminal offences falling within the jurisdiction of the Requesting Party and in proceedings related thereto.

(2) Assistance shall include:

(a) identifying and locating persons;

(b) serving of documents;

(c) the obtaining of evidence, articles or documents;

(d) executing requests for search and seizure;

(e) facilitating the personal appearance of witnesses or experts;

f) tillfällig överföring av personer som tagits i förvar så att de kan höras som vittnen,
g) inhämtande av juridiska eller officiella upptagningar,
h) spårande, stoppande, förverkande och beslagtagande av vinning av brott och hjälpmedel som använts vid brott,
i) tillhandahållande av information, handlingar och upptagningar,
j) överlåtelse av egendom, inklusive lån av bevismedel,
k) rättshjälp i brottmål som gäller beskattning, tullavgifter, valutakontroll och andra statliga inkomster, och

l) annan rättshjälp i enlighet med denna överenskommelses syften som inte strider mot den anmodade partens lagstiftning.

(f) effecting the temporary transfer of persons in custody to appear as witnesses;
(g) obtaining production of judicial or official records;
(h) tracing, restraining, forfeiting and confiscating the proceeds and instruments of crime;
(i) providing information, documents and records;
(j) delivery of property, including lending of exhibits;
(k) assistance in connection with criminal offences related to taxation, customs duties, foreign exchange control or other revenue matters; and
(l) other assistance consistent with the objects of this Agreement which is not inconsistent with the law of the Requested Party.

Artikel 2

Centrala myndigheter

1. De fördragsslutande parternas centrala myndigheter ska behandla framställningar om inbördes rättshjälp i enlighet med bestämmelserna i detta avtal.
2. Republiken Finlands centrala myndighet är justitieministeriet. Den centrala myndigheten för den särskilda administrativa regionen Hongkong är justitieministern (*Secretary for Justice*) eller en tjänsteman som ministern på behörigt sätt bemyndigat. Vardera fördragsslutande parten får byta central myndighet, men ska i så fall informera den andra parten om ändringen.
3. Den anmodande fördragsslutande partens centrala myndighet ska sända framställningar om rättshjälp som avses i denna överenskommelse till den anmodade partens centrala myndighet. I brådskande fall kan framställningar om rättshjälp sändas per fax.

Article 2

Central authority

(1) The Central Authorities of the Parties shall process requests for mutual legal assistance in accordance with the provisions of this Agreement.
(2) The Central Authority for the Republic of Finland is the Ministry of Justice. The Central Authority for the Hong Kong Special Administrative Region is the Secretary for Justice or his duly authorised officer. Either Party may change its Central Authority in which case it shall notify the other of the change.

(3) Requests under this Agreement shall be transmitted by the Central Authority of the Requesting Party to the Central Authority of the Requested Party. In urgent cases requests may be transmitted by fax.

Artikel 3

Övrig rättshjälp

De fördragsslutande parterna kan också lämna rättshjälp med stöd av andra överenskommelser, arrangemang eller praxis.

Article 3

Other assistance

The Parties may provide assistance pursuant to other agreements, arrangements or practices.

Artikel 4

Begränsningar som gäller iakttagandet av överenskommelsen

1. Den anmodade fördragsslutande parten kan vägra att lämna rättshjälp om

a) samtycke till framställningen om rättshjälp äventyrar Republiken Finlands eller i fråga om den särskilda administrativa regionen Hongkong Folkrepubliken Kinas suveränitet, säkerhet eller allmänna ordning,

b) framställningen om rättshjälp gäller ett brott av politisk natur,

c) framställningen om rättshjälp gäller ett brott som endast bestraffas som militärt brott,

d) det föreligger goda grunder att anta att framställningen om rättshjälp leder till äventyrande av en persons ställning på grund av personens ras, religion, nationalitet eller politiska åsikter,

e) framställningen om rättshjälp hänför sig till åtal för ett brott som personen i fråga redan dömts för eller blivit frikänd från eller blivit benådad från på den anmodade fördragsslutande partens område, eller som personen på grund av den tid som gått inte längre skulle kunna åtalas för om brottet begåtts på den anmodade partens område,

f) den bedömer att samtycke till framställningen om rättshjälp allvarligt äventyrar dess vitala intressen,

g) det är fråga om framställningar som inbegriper tvångsmedel och de gärningar eller försummelser som misstänks utgöra brott inte skulle ha varit sådana brott där användning av tvångsmedel skulle ha varit tillåten om de hade inträffat inom den anmodande fördragsslutande partens område, eller

h) framställningen om rättshjälp gäller ett brott för vilket dödsstraff föreskrivs inom den anmodande partens område.

2. I det fall som avses ovan i stycke 1 punkt f kan den anmodade fördragsslutande parten vid bedömningen av sina vitala intressen beakta huruvida lämnande av rättshjälp kan äventyra någons säkerhet eller i alltför hög grad belasta den anmodade partens resurser.

3. Den anmodade fördragsslutande parten

Article 4

Limitations on compliance

(1) The Requested Party shall refuse assistance if:

(a) the granting of the request would impair the sovereignty, security or public order of the Republic of Finland, or, of the People's Republic of China in the case of the Hong Kong Special Administrative Region;

(b) the request for assistance relates to an offence of a political character;

(c) the request for assistance relates to an offence only under military law;

(d) there are substantial grounds for believing that the request for assistance will result in a person being prejudiced on account of his race, religion, nationality or political opinions;

(e) the request for assistance relates to the prosecution of a person for an offence in respect of which the person has been convicted, acquitted or pardoned in the Requested Party or for which the person could no longer be prosecuted by reason of lapse of time if the offence had been committed within the jurisdiction of the Requested Party;

(f) it is of the opinion that the granting of the request would seriously impair its essential interests;

(g) in the case of requests involving compulsory measures the acts or omissions alleged to constitute the offence would not, if they had taken place within the jurisdiction of the Requested Party, have constituted an offence for which compulsory measures are allowed;

(h) the request relates to an offence which carries the death penalty in the Requesting Party.

(2) For the purpose of paragraph (1)(f), the Requested Party may include in its consideration of essential interests whether the provision of assistance could prejudice the safety of any person or impose an excessive burden on the resources of the Requested Party.

(3) The Requested Party may refuse assis-

kan vägra att lämna rättshjälp om den anmodande parten inte kan iaktta villkor som gäller överlåtet konfidentiellt material eller begränsningar av användningen av sådant material.

4. Den anmodade fördragsslutande parten kan skjuta upp rättshjälpen, om lämnande av rättshjälp skulle störa en pågående undersökning eller åtalsåtgärder inom den anmodade partens område.

5. Innan den anmodade parten vägrar lämna rättshjälp eller skjuter upp lämnandet av rättshjälp med stöd av bestämmelserna i denna artikel, ska den genom sin centrala myndighet

a) utan dröjsmål meddela den anmodande parten orsaken till att den överväger att vägra lämna rättshjälp eller skjuta upp rättshjälpen, och

b) förhandla med den anmodande parten för att avgöra om rättshjälpen kan lämnas på villkor som den anmodade parten anser vara tillräckliga.

6. Om den anmodande parten godkänner rättshjälp på de villkor som avses i stycke 5 punkt b, ska den iaktta de villkoren.

tance if the Requesting Party cannot comply with any conditions in relation to confidentiality or limitation as to the use of material provided.

(4) The Requested Party may postpone assistance if execution of the request would interfere with an ongoing investigation or prosecution in the Requested Party.

(5) Before denying or postponing assistance pursuant to this Article, the Requested Party, through its Central Authority:

(a) shall promptly inform the Requesting Party of the reason for considering denial or postponement; and

(b) shall consult with the Requesting Party to determine whether assistance may be given subject to such terms and conditions as the Requested Party deems necessary.

(6) If the Requesting Party accepts assistance subject to the terms and conditions referred to in paragraph (5)(b), it shall comply with those terms and conditions.

Artikel 5

Framställning

1. Framställningar ska göras skriftligen.

2. En framställning om rättshjälp ska innehålla

a) namnet på den myndighet för vars räkning framställningen görs,

b) en beskrivning av framställningens mål och karaktären av den begärda rättshjälpen,

c) en beskrivning av karaktären av undersökningen, åtalsåtgärderna eller rättegången,

d) ett sammandrag av de fakta och den lagstiftning som hör till ärendet,

e) eventuella krav gällande sekretessen,

f) detaljer om det särskilda förfarande som den anmodande parten önskar att ska iakttas, och

g) detaljer om den tid inom vilken framställningen ska verkställas, samt

h) andra eventuella uppgifter som behövs

Article 5

Requests

(1) Requests shall be made in writing.

(2) Requests for assistance shall include:

(a) the name of the authority on behalf of which the request is made;

(b) a description of the purpose of the request and the nature of the assistance requested;

(c) a description of the nature of the investigation, prosecution, or proceedings;

(d) a summary of the relevant facts and laws;

(e) any requirements for confidentiality;

(f) details of any particular procedure the Requesting Party wishes to be followed;

(g) details of the period within which the request should be complied with; and

(h) any other information which is required

för att underlätta verkställandet av framställningen.

3. Då den särskilda administrativa regionen Hongkong är anmodad part, ska framställningen och de handlingar som stöder den översättas till kinesiska eller engelska, och då Finland är anmodad part ska de tillhandahållas på eller översättas till finska, svenska eller engelska.

to facilitate execution of the request.

(3) The request and all documents submitted in support of a request shall be translated into Finnish, Swedish or English where Finland is the Requested Party and in or translated into Chinese or English where the Hong Kong Special Administrative Region is the Requested Party.

Artikel 6

Verkställande av framställningar

1. En framställning verkställs i enlighet med den anmodade fördragsslutande partens lagstiftning och, om den anmodade partens lagstiftning inte förbjuder det, i enlighet med de anvisningar som nämnts i framställningen i den mån det är möjligt.

2. Den anmodade parten ska snabbt informera den anmodande parten om alla omständigheter som märkbart kan fördröja verkställandet av en framställning.

3. Den anmodade parten ska snabbt meddela den anmodande parten om den beslutar att inte alls eller till någon viss del verkställa en framställning samt orsaken till beslutet.

4. Den anmodade parten ska göra sitt bästa för att hålla framställningen och dess innehåll konfidentiella, så långt detta är möjligt för att framställningen ska kunna verkställas.

Article 6

Execution of requests

(1) A request shall be executed in accordance with the law of the Requested Party and, to the extent not prohibited by the law of the Requested Party, in accordance with the directions stated in the request so far as practicable.

(2) The Requested Party shall promptly inform the Requesting Party of any circumstances which are likely to cause a significant delay in responding to the request.

(3) The Requested Party shall promptly inform the Requesting Party of a decision not to comply in whole or in part with a request for assistance and the reason for that decision.

(4) The Requested Party shall use its best efforts to keep confidential a request and its contents except to the extent necessary to execute it.

Artikel 7

Ombud och kostnader

1. Den anmodade parten ska inom sitt område stå för de sedvanliga kostnader som verkställigheten av en framställning om rättshjälp medför, med undantag för

a) arvoden som betalas till en juridisk rådgivare som anlitats på den anmodande partens begäran,

b) arvoden som betalas till sakkunniga,

c) översättningskostnader, och

d) resekostnader och dagpenning som betalas till personer som reser mellan den anmodande och den anmodade partens område.

Article 7

Representation and expenses

(1) The Requested Party shall assume all ordinary expenses of executing a request within its boundaries, except:

(a) fees of counsel retained at the request of the Requesting Party;

(b) fees of experts;

(c) expenses of translation; and

(d) travel expenses and allowances of persons who travel between the Requesting and Requested Parties.

2. Om det vid verkställandet av framställningen framgår att fullgörandet av framställningen medför exceptionella eller betydande kostnader, ska de fördragsslutande parterna förhandla om på vilka villkor verkställandet kan fortsätta.

(2) If during the execution of the request it becomes apparent that expenses of an extraordinary or substantial nature are required to fulfil the request, the Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the execution of the request may continue.

Artikel 8

Begränsning av användningen

1. Efter att ha förhandlat med den anmodande parten kan den anmodade parten förutsätta att de uppgifter eller bevis som lämnats ut, inklusive handlingar, föremål och upptagningar, ska behandlas konfidentiellt eller att de får avslöjas eller användas endast på de villkor som den anmodade parten ställer.

2. Den anmodande parten får inte presentera eller avslöja uppgifter eller bevis den fått, inklusive handlingar, föremål och upptagningar, för något annat ändamål än det som nämnts i framställningen om rättshjälp, om inte den anmodade partens centrala myndighet gett sitt samtycke på förhand.

Article 8

Limitations on use

(1) The Requested Party may require, after consultation with the Requesting Party, that information or evidence furnished, including documents, articles or records, be kept confidential or be disclosed or used only subject to such terms and conditions as it may specify.

(2) The Requesting Party shall not disclose or use information or evidence furnished, including documents, articles or records, for purposes other than those stated in the request without the prior consent of the Central Authority of the Requested Party.

Artikel 9

Inhämtande av bevismaterial, handlingar, föremål och upptagningar

1. Då inhämtande av bevismaterial begärs för undersökning av ett brottmål, åtalsåtgärder eller rättegång inom den anmodande partens område, ska den anmodade parten sörja för att bevismaterialet inhämtas.

2. I utlämnande och inhämtande av bevismaterial som avses i denna överenskommelse ingår framläggande av handlingar, föremål och upptagningar.

3. I fråga om framställningar som avses i denna artikel ska den anmodande parten specificera de frågor som ska ställas till vittnena eller det ärende som de ska höras i.

4. Då bevismaterial inhämtas med anledning av en sådan framställning om rättshjälp som avses i denna artikel, kan den person

Article 9

Obtaining of evidence, documents articles or records

(1) Where a request is made that evidence be taken for the purpose of an investigation, prosecution or proceeding in relation to a criminal matter in the jurisdiction of the Requesting Party, the Requested Party shall arrange to have such evidence taken.

(2) For the purposes of this Agreement, the giving or taking of evidence shall include the production of documents, articles or records.

(3) For the purposes of requests under this Article, the Requesting Party shall specify the questions to be put to the witnesses or the subject matter about which they are to be examined.

(4) Where evidence is to be taken, pursuant to a request for assistance under this Article, the person to whom the investigation, prose-

som undersökningen, åtalsåtgärderna eller rättegången hänför sig till, den person som ska höras och den anmodande partens representanter antingen vara personligen närvarande eller juridiskt representerade i enlighet med den anmodade partens lagstiftning.

5. En person som på basis av framställningen ska vittna inom den anmodade partens område kan vägra att vittna om

a) den anmodade partens lagstiftning tillåter att ett vittne vägrar att vittna under liknande omständigheter i en rättegång som inletts inom den anmodade partens område, eller

b) den anmodande partens lagstiftning tillåter att vittnet vägrar att vittna vid en sådan här rättegång inom den anmodande partens område.

6. Om någon hävdar att det föreligger rätt att vägra vittna med stöd av den anmodande partens lagstiftning, ska den anmodade parten i detta hänseende förlita sig på de bevis som den anmodande partens centrala myndighet gett.

cution or proceeding in the Requesting Party relates, the person who is to give evidence and representatives of the Requesting party may, subject to the law of the Requested Party, appear or have legal representation or both for the purpose of questioning the person giving the evidence.

(5) A person who is required to give evidence in the Requested Party pursuant to a request for assistance may decline to do so where either:

(a) the law of the Requested Party would permit that witness to decline to give evidence in similar circumstances in proceedings which originated in the Requested Party; or

(b) the law of the Requesting Party would permit him to decline to give evidence in such proceedings in the Requesting Party.

(6) If any person claims that there is a right to decline to give evidence under the law of the Requesting Party, the Requested Party shall with respect thereto rely on a certificate of the Central Authority of the Requesting Party.

Artikel 10

Inhämtande av utsagor av personer

Då det begärs att utsagor ska inhämtas av en person för undersökning av ett brottmål, åtalsåtgärder eller rättegång inom den anmodande partens område, ska den anmodade parten försöka inhämta en sådan utsaga.

Article 10

Obtaining statements of persons

Where a request is made to obtain the statement of a person for the purpose of an investigation, prosecution or proceeding in relation to a criminal matter in the Requesting Party, the Requested Party shall endeavour to obtain such statement.

Artikel 11

Lokalisering eller identifiering av personer

Den anmodade parten ska på basis av en framställning försöka lokalisera eller identifiera den person som specificeras i framställningen.

Article 11

Location or identity of persons

The Requested Party shall, if requested, endeavour to ascertain the location or identity of any person specified in the request.

Artikel 12

Delgivning av handlingar

1. Den anmodade parten ska delge alla handlingar som översänts till den för delgivning.

2. Delgivningen sker genom att handlingen tillställs den person som ska delges. Om den anmodande parten uttryckligen begär det, ska den anmodade parten genomföra delgivningen på det sätt som föreskrivs i fråga om delgivning av motsvarande handlingar i den anmodande partens lagstiftning eller på ett sätt som specificeras i framställningen, förutsatt att sättet inte strider mot den anmodade partens lagstiftning.

3. Den anmodande parten ska sända en sådan framställning om delgivning av en handling som kräver svar eller ankomst till den anmodande partens område inom en skälig tid före den tidsfrist som ställs för svaret eller ankomsten.

4. En framställning om delgivning av en handling som hänför sig till ankomst till den anmodande partens område ska innehålla sådana uppgifter som den anmodande partens centrala myndighet rimligen kan ge om gällande häktningsorder eller andra rättsliga bestämmelser som gäller den person som är föremål för delgivningen.

5. Den anmodade parten ska i enlighet med sin egen lagstiftning sända tillbaka ett bevis på delgivningen på det sätt som den anmodande parten kräver.

6. En person som inte iakttar det förfarande som han eller hon delgivits kan inte straffas och man kan inte rikta tvångsmedel mot honom eller henne enligt den anmodande eller den anmodade partens lagstiftning, om inte personen senare frivilligt anländer till den anmodande partens område och där på nytt blir stämd på behörigt sätt.

Article 12

Service of documents

(1) The Requested Party shall serve any document transmitted to it for the purpose of service.

(2) Service may be effected by simple transmission of the document to the person to be served. If the Requesting Party expressly so requests service shall be effected by the Requested Party in the manner provided for the service of analogous documents under its own law or in the manner specified in the request provided that such manner is not inconsistent with the law of the Requested Party.

(3) The Requesting Party shall transmit a request for the service of a document that requires a response or appearance in the Requesting Party within a reasonable time before the scheduled response or appearance.

(4) A request for the service of a document pertaining to an appearance in the Requesting Party shall include such notice as the Central Authority of the Requesting Party is reasonably able to provide of outstanding warrants or other judicial orders in criminal matters against the person to be served.

(5) The Requested Party shall, subject to its law, return a proof of service in the manner required by the Requesting Party.

(6) A person who fails to comply with any process served on him shall not thereby be liable to any penalty or coercive measure pursuant to the law of the Requesting Party or Requested Party unless he subsequently voluntarily enters the territory of the Requesting Party and is there again duly summoned.

Artikel 13

Allmänt tillgängliga och officiella handlingar

1. Den anmodade parten ska i enlighet med sin egen lagstiftning överlämna kopior av handlingar som är allmänt tillgängliga.

Article 13

Publicly available and official documents

(1) Subject to its law, the Requested Party shall provide copies of publicly available documents.

2. Den anmodade parten kan överlämna kopior av handlingar, upptagningar eller uppgifter som är i myndigheternas besittning men som inte är allmänt tillgängliga i samma omfattning och på samma villkor som sådana här handlingar, upptagningar och uppgifter skulle vara tillgängliga för dess egna brottsbekämpande myndigheter och rättsliga myndigheter.

(2) The Requested Party may provide copies of any document, record or information in the possession of a government department or agency, but not publicly available, to the same extent and under the same conditions as such document, record or information would be available to its own law enforcement and judicial authorities.

Artikel 14

Bekräftande och bestyrkande av handlingar

Handlingar, protokoll, upptagningar, utsagor eller annat material som överlämnas till den anmodande parten ska bekräftas eller bestyrkas endast om den anmodande parten begär det. Materialet ska bekräftas eller bestyrkas av konsulära eller diplomatiska myndigheter endast om den anmodande partens lagstiftning uttryckligen kräver det.

Article 14

Certification and authentication

Documents, transcripts, records, statements or other material which are to be transmitted to the Requesting Party shall only be certified or authenticated if the Requesting Party so requests. Material shall be certified or authenticated by consular or diplomatic officers only if the law of the Requesting Party specifically so requires.

Artikel 15

Överföring av personer som tagits i förvar

1. En person som tagits i förvar och befinner sig på den anmodade partens område och som man i enlighet med denna överenskommelse begär att ska infinna sig som vittne på den anmodande partens område ska, om den anmodade parten ger sitt samtycke till det, överföras från den anmodade till den anmodande partens område förutsatt att personen i fråga ger sitt samtycke till det och att den anmodande parten har garanterat att personen hålls i förvar och senare sänds tillbaka till den anmodade partens område.

2. Ett vittne får vägra att avge vittnesmål om det skulle ha varit tillåtet att vägra antingen enligt den anmodande eller den anmodade partens lagstiftning.

3. Om fängelsestraffet för en person som överförts i enlighet med denna artikel fullgörs medan personen befinner sig på den anmodande partens område, ska den anmodade parten informera den anmodande parten om detta. Den anmodande parten ska då se till att personen friges.

Article 15

Transfer of persons in custody

(1) A person in custody in the Requested Party whose presence is requested in the Requesting Party as a witness pursuant to this Agreement shall, if the Requested Party consents, be transferred from the Requested Party to the Requesting Party for that purpose, provided the person consents and the Requesting Party has guaranteed the maintenance in custody of the person and his subsequent return to the Requested Party.

(2) A witness may decline to give evidence where he would be permitted to do so on the basis of either the law of the Requesting or Requested Party.

(3) Where the sentence of imprisonment of a person transferred pursuant to this Article expires whilst the person is in the Requesting Party, the Requested Party shall so advise the Requesting Party which shall ensure the person's release from custody.

Artikel 16

Överföring av andra personer

1. Om den anmodande parten anser att det är nödvändigt att ett vittne eller en sakkunnig är personligen närvarande för att ge bistånd, ska parten meddela det till den anmodade parten. Den anmodade parten ska uppmana vittnet eller den sakkunniga att infinna sig och meddela vittnets eller den sakkunnigas svar till den anmodande parten.

2. Ett vittne eller en sakkunnig får vägra att avge vittnesmål om han eller hon skulle ha haft rätt att vägra antingen enligt den anmodande eller den anmodade partens lagstiftning.

3. Då en framställning enligt denna artikel görs, ska den anmodande parten meddela de beräknade beloppen för kostnader som ska betalas, inklusive kostnader för resor och logi.

Article 16

Transfer of other persons

(1) If the Requesting Party considers the personal appearance of a witness or expert for the purpose of providing assistance necessary it shall so inform the Requested Party. The Requested Party shall invite the witness or expert to appear and advise the Requesting Party of the reply from the witness or expert.

(2) A witness or an expert may decline to give evidence where he would be permitted to do so on the basis of either the law of the Requesting or Requested Party.

(3) Where a request is made pursuant to this Article the Requesting Party shall advise the approximate amounts of allowances payable, including travelling and accommodation expenses.

Artikel 17

Immunitet

1. En person som samtycker till att ge bistånd i enlighet med artikel 15 eller 16

a) får inte åtalas eller häktas eller hans eller hennes frihet begränsas inom den anmodande partens område på grund av något brott som ägt rum före personens avresa från den anmodade partens område,

b) får inte påföras civilrättsligt ansvar om detta inte skulle kunna ske om personen inte var på den anmodande partens område.

2. Stycke 1 tillämpas inte om en person som är fri att ge sig iväg inte har avlägsnat sig från den anmodande partens område inom 15 dagar från det att personen har meddelats att hans eller hennes närvaro inte längre behövs eller om personen, efter att ha avlägsnat sig, har återvänt till den anmodande partens område.

3. En person som samtycker till att vittna i enlighet med artikel 15 eller 16 får inte åklagas på grund av hans eller hennes vittnesmål, förutom för osann utsaga.

4. En person som samtycker till att ge bi-

Article 17

Safe conduct

(1) A person who consents to provide assistance pursuant to Article 15 or 16:

(a) shall not be prosecuted, detained, or restricted in his personal liberty in the Requesting Party for any criminal offence which preceded his departure from the Requested Party;

(b) shall not be subject to civil suit to which the person could not be subject if he were not in the Requesting Party.

(2) Paragraph (1) shall not apply if the person, being free to leave, has not left the Requesting Party within a period of 15 days after being notified that his presence is no longer required, or having left the Requesting Party, has returned.

(3) A person who consents to give evidence under Article 15 or 16 shall not be subject to prosecution based on his testimony, except for perjury.

(4) A person who consents to provide assis-

stånd i enlighet med artikel 15 eller 16 är inte skyldig att ge bistånd vid någon annan rättegång en den som framställningen gäller.

5. En person som inte går med på att ge bistånd i enlighet med artikel 15 eller 16 får inte av denna anledning utsättas för hot om straff eller tvångsmedel i domstol i den anmodande eller den anmodade partens område.

tance pursuant to Article 15 or 16 shall not be required to provide assistance in any proceedings other than the proceedings to which the request relates.

(5) A person who does not consent to provide assistance pursuant to Article 15 or 16 shall not by reason thereof be liable to any penalty or coercive measure by the courts of the Requesting Party or Requested Party.

Artikel 18

Genomsökning och beslag

1. Den anmodade parten ska, om dess lagstiftning tillåter, verkställa sådana framställningar om genomsökning, beslag och översändande av vilket material som helst till den anmodande parten som hänför sig till undersökning av ett brottmål, åtalsåtgärder eller rättegång.

2. Den anmodade parten ska ge den anmodande parten de uppgifter denna eventuellt begärt i fråga om resultatet av genomsökning, platsen för och omständigheterna vid beslag samt om uppbevarandet av beslagtagen egendom.

3. Den anmodande parten ska iaktta alla villkor som den anmodade parten ställt i fråga om beslagtagen egendom som överlåts till den anmodande parten.

Article 18

Search and seizure

(1) The Requested Party shall, insofar as its law permits, carry out requests for search, seizure and delivery of any material to the Requesting Party which is relevant to an investigation, prosecution or proceeding in relation to a criminal matter.

(2) The Requested Party shall provide such information as may be required by the Requesting Party concerning the result of any search, the place of seizure, the circumstances of seizure, and the subsequent custody of the property seized.

(3) The Requesting Party shall observe any conditions imposed by the Requested Party in relation to any seized property which is delivered to the Requesting Party.

Artikel 19

Vinning av brott

1. Den anmodade parten ska på begäran försöka fastställa om vinning av ett brott i strid med den anmodande partens lagstiftning finns på den anmodade partens område och underrätta den anmodande parten om resultatet. Då framställningen görs ska den anmodande parten meddela den anmodade parten på vilka grunder den tror att vinningen av brottet finns på den anmodade partens område.

2. Då den misstänkta vinningen av brott i enlighet med stycke 1 påträffas, ska den anmodade parten vidta sådana åtgärder som dess lagstiftning tillåter för att förhindra han-

Article 19

Proceeds of crime

(1) The Requested Party shall, upon request, endeavour to ascertain whether any proceeds of a crime against the law of the Requesting Party are located within its jurisdiction and shall notify the Requesting Party of the result of its inquiries. In making the request, the Requesting Party shall notify the Requested Party of the basis of its belief that such proceeds may be located in its jurisdiction.

(2) Where pursuant to paragraph (1), suspected proceeds of crime are found, the Requested Party shall take such measures as are permitted by its law to prevent any dealing

del med eller flytt eller förstöring av den misstänkta vinningen av brott innan den anmodande partens domstol slutgiltigt har fattat beslut om den.

3. En framställning som görs för att säkerställa beslagtagandet av vinningen av ett brott ska verkställas i enlighet med den anmodade partens lagstiftning. Den kan omfatta verkställande av ett förordnande av den anmodande partens domstol och inledande av rättegång eller bistånd där i anslutning till den vinning av brott som avses i framställningen.

4. Vinning av brott som beslagtagits i enlighet med denna överenskommelse blir kvar hos den anmodade parten, om inte parterna kommer överens om något annat.

5. Vinning av brott i enlighet med denna överenskommelse omfattar

a) egendom som motsvarar värdet på den egendom eller annan vinning som erhållits genom brott,

b) egendom som erhållits genom brott eller som direkt eller indirekt omvandlats till pengar,

c) egendom som har använts eller varit avsedd att användas i samband med brott eller värdet på sådan egendom.

in, transfer or disposal of, those suspected proceeds of crime, pending a final determination in respect of those proceeds by a court of the Requesting Party.

(3) Where a request is made for assistance in securing the confiscation of proceeds, such request shall be executed pursuant to the law of the Requested Party. This may include enforcing an order made by a court in the Requesting Party and initiating or assisting in proceedings in relation to the proceeds to which the request relates.

(4) Proceeds confiscated pursuant to this Agreement shall be retained by the Requested Party unless otherwise agreed upon between the Parties.

(5) For the purposes of this Agreement, "proceeds of crime" includes —

(a) property which represents the value of property and other benefits derived from the commission of an offence;

(b) property derived or realized directly or indirectly from the commission of an offence; and

(c) property used or intended to be used in connection with an offence or the value of such property.

Artikel 20

Tvistlösning

Alla tvister gällande tolkningen, tillämpningen eller verkställandet av denna överenskommelse ska lösas på diplomatisk väg, om inte de centrala myndigheterna sinsemellan kan komma överens i frågan.

Article 20

Settlement of disputes

Any dispute arising out of the interpretation, application or implementation of this Agreement shall be resolved through diplomatic channels if the Central Authorities are themselves unable to reach agreement.

Artikel 21

Ikraftträdande och uppsägning av överenskommelsen

1. Denna överenskommelse träder i kraft 30 dagar efter den dag då de fördragsslutande parterna skriftligen har meddelat varandra att de för egen del har uppfyllt villkoren för ikraftträdandet.

2. Denna överenskommelse tillämpas på

Article 21

Entry into force and termination

(1) This Agreement shall enter into force 30 days after the date on which the Parties have notified each other in writing that their respective requirements for the entry into force of the Agreement have been complied with.

(2) This Agreement shall apply to offences

brott som begåtts både före och efter ikraftträdandet.

3. Vardera fördragsslutande parten kan när som helst säga upp denna överenskommelse genom ett meddelande till den andra parten. I så fall upphör överenskommelsens giltighet när den andra parten tar emot meddelandet. Framställningar om rättshjälp som har tagits emot innan överenskommelsen upphörde att gälla ska dock behandlas i enlighet med bestämmelserna i överenskommelsen som om överenskommelsen fortfarande var i kraft.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade av sina respektive regeringar, undertecknat denna överenskommelse.

Upprättad den 4 oktober 2007 i två exemplar på kinesiska, engelska och finska, vilka alla texter har samma giltighet. Om det förekommer avvikelser mellan texterna, ska den engelska texten tillämpas.

För Republiken Finlands regering

För regeringen för Folkrepubliken Kinas särskilda administrativa region Hongkong

committed before as well as after its entry into force.

(3) Each of the Parties may terminate this Agreement at any time by giving notice to the other. In that event this Agreement shall cease to have effect on receipt of that notice. Requests for assistance which have been received prior to termination of this Agreement shall nevertheless be processed in accordance with the terms of the Agreement as if the Agreement were still in force.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised by their respective governments have signed this Agreement.

Done in duplicate at Helsinki, this 4th day of October two thousand and seven in the Finnish, Chinese and English languages, each text being equally authentic. In case of divergence between the texts, the English text shall prevail.

For the Government of the Republic of Finland

For the Government of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China